

ВІРА ВОВК

М А Й Д А Н

РІО-ДЕ-ЖАНЕЙР - КИЇВ - ЛЬВІВ

2014

Авторка послуговується правописом Г.Голоскевича

Усі права застережені

© Віра Вовк

КОРОНА

Де наша корона?
Кажуть, десь тут закопана,
Де кури на смітнику
За хробаками порпають.

Нікому вона не потрібна,
Хіба продати на вагу золота,
Але для розкопків
Треба великих коштів.

Думають: не оплатиться.

САД

Я – огородник.
Мені велено плекати цей сад,
Де живу й працюю
Від ранку до ночі.

Після обіду,
Не за обігом сонця,
Сад починає хилитись до сходу,
Крутитися стовбурами,
Грозить повіривати коріння
Й повалити дерева.

Намагаюсь тягнути
Весь сад до заходу,
Але боюся, що знову
Зачне викручуватись
У другий бік.

Коли він урешті
Навчиться рости
Прямо, як вежі?

ДЖЕРЕЛО

Спрагла, нахилиюсь до джерела
Напитись води й помічаю
На його дні самоцвіти.

Простягаю руку за ними,
Але вони спливають з водою.

Щоб не втекли, засипаю джерело
Піском і камінням,
І джерело висихає.

Прагла, бачу на дні ручаю
Різнобарвне, покришене скло.

ВАВИЛОНСЬКА ВЕЖА

Хитається вежа:
Їй призначена доля
Славної попередниці.

Стовбури дерев
Вогненними стовпами
Підпирають небо в багряниці.
Крізь ніч несуться
Крики пав, прокльони дзвонів.

Хитається вежа.

Доки долоня
Не посадить у землю знов
Зерно покори,
І доки серця не скупають
Чисті роси.

ХРЕСТОНОСНИЙ ПОХІД

Бийте на сполох дзвони
Михайлівського собору!
З Півночі суне
Хрестоносний похід
Звичаю нас навчати!
Юродивий Распутін
Прагне імперії
Й хоче тебе обмити
Від давніх, гріховних бажань,
Страднице, Україно!

Не первина, що кажани-опирі
Ссуть твою кров, Україно!
Що переповняють свої комори
Твоїм добром, ще й зазіхають на душу!

Благай за нас, Богородице,
Стіно Незрушима!

ХІЛІЯДА

Распутін мріє про хіліяду,
Щоб уцаритися
Над хурдою України.
Чайом обмірковує стратегії,
Збирає шайтур на наш костер,
Упевнений, що його дії
Увінчають літопис, або хоч частушки.

Чужоїди, скализуби, ушкали
Саранчею впали на Україну!
Хорони нас, Небесна Ненько!

КОРОЛЬ

У Маріїнській палаті,
На золотому горщику,
З лицем сметанового пампуха
Й цукряною усмішкою,
Сидить король.

Йому тепло,
Йому добре,
І яке йому діло до того,
Що на Майдані мерзнуть,
Щось вигукують,
Чогось домагаються
Якісь голодні люди?

Адже йому так вигідно
Так блаженно помріяти
З Кремлівським Дідом Морозом
Про Тисячолітнє Царство!

КРИЛАТІ КОНІ

Голодні й спрагли
На оберемок радости
Крилаті коні
Гребуть копитами,
Щоб розігнати обморок.

Спожили коливо,
І об'явилися
Золоторубі облаки.
Вже мариться не клус,
А лет у смальту неба!

БЛАГАННЯ

Ускроми, утоли
Всіх тум, ушкалів, троюд,
Хто клеваками й кіглями
Шарпають нашу землю.

Тих, хто упором,
З хантою на гладкому обличчі,
Хочуть загарбати
Ще й душу убіжі!

Ти, Всемогутній,
Не дозволь ворогам насміхатися,
Над Твоєю вірною паствою!

МОРА

Та опецькувата мора,
Та наволоч, та обрида,
Вміє тільки мурзати
Все, що гідне!

Гойдається на орелі,
Розкошує майбутні витребеньки,
Народ їй – за окапок,
А його воля – за маячіння.
Осина!

ГАМАМ

Їм здався б алембик
Для душі й серця,
Їм потрібні баляси,
Щоб триматися гідно,
Й бої, щоб не затопитися
У власній ревні.

Гибке, як гума,
Їхнє сумління,
Що брусом гострить
Облесливе слово.

Їм здався б якийсь
Чародійний гамам,
Щоб скупав їх урешті
Із захланності й їді.

СЯЙВО

Сяє Майдан, наче марево
Пробуджене з тяготи,
Вознеслий стуг одністю
Стрясає зі себе весь опуд.

У передзвонню соборів
З повних грудей співає.

Світ слухає того співу
І... мовчить зачудований.
Бачить те сяйво,
І без дії стоїть, мов наврочений.

ГРИБИ

Ми не маємо нікого навируч
Від мрякобісся гнилих грибів,
Що набучнявили від набутків
У надрі голубої палати
І в назирці при вікні
Обіслідує, що діється на Майдані,
Зажурене, як захистити
Свої одаї й обори
Від тих, хто прагне
Свіжого повітря
Подалі від їхнього одору.

Ми мусимо самотужки
Вітрити нашу садибу.

СВЯТОШНИКИ

Святошники гріють седно під
периною,
В переситі сьорбають сабойон,
Готують хлопцям сильце на Майдані,
Де в скупці марять про хатнє тепло.

Носороги в палаті рахують розжив'я
(їх перевеслом не опережеш!),
А хлопці черпають юшку з галагана,
Співають сміючись їм прямо в лице.

Від смерку до скоросвіту підлизи біса
Бояться мнимої пізми молодих,
Щоб не піти з торбами на жебри
За юшку з галагана й чорний хліб.

БАРИКАДИ

Не танцюймо на барикадах
Рок і самбу,
То не театр,
То собор для молитви,
Бо народ там шукає
Свого сумління,
Своїх давніх чеснот,
Розпроданих гендлярями
Людських душ.

Барикади – не місце пригод,
Не сюжет для кіно.
То – сповідальниця
Для нашого збайдужіння
І втечі від нас самих.

МАЙДАН

Ми знаємо:
Ви ревнуєте
За цей мороз, цю безсонність,
Цю голодну кашу,
Ці заляклі руки,
Застиглі ноги
І цей хриплий голос
У серці столиці.

Ви ревнуєте
За добру славу,
Що ширить крила по світу.
Тепер усі знають про Україну,
І нині пишеться Євангелія
Нашого народу.

Так, ви ревнуєте,
Бо є за що ревнувати:
В нас чисті руки,
Молоде серце
Й божественний дар любови.

ПОМІЧ

Як світ нас милує,
Як глибоко нам співчуває,
Як подивляє нашу стійкість,
Як ставить нас за оказ,
Як радо слухає з Майдану дотепних самоїлок
І сподівається на мнимий сівозмін!..

Не вірмо в той порожній талалай,
У поміч, що надходить сухоруч!

Бо тільки ми самі, від нас самих
Збудуємо майбутню нашу твердь!

РІЗДВО НА МАЙДАНИ

Нині на Майдані
Народилась Свята Дитина,
Загорнули її від морозу
У квітисту хустину.

Колядою її привітали
Прочани з окраїн країни,
Що прийшли сюди за зорею
Загріти Божого Сина.

У палаті – колиска кедрова,
Сорочечки золотом ткані,
А Ісусові добре з нами,
У шатрі на Майдані!

КОЛЯДА

Над Майданом літає коляда,
По Майдані ходять ангели,
Щедроруч розносять кутю
Й усім роздають миколайки.

Також і король є ласий
На кутю й шматок миколайка,
Але грає з дияволом в карти
І не годен вийти з палати.

А там, над веселим Майданом,
Літає коляда за колядою,
І вифлеємська хвостата зоря
На ялинку розкидає іскри.

СВЯТ-ВЕЧІР

Розкажи мені, ластівко
Із крильцями в інею,
Чи христосуються мої люди
На Майдані,
Чи скинула ти їм по пір'ячку,
Щоб загрилися,
Чи принесла їм по зернятку
Пшениці й маку?
Чи пішли вони перед палату
З колядою,
Чи пан-господар запросив їх
До свого двору,
Чи пригостив їх калачами
Й золотим медом,
Чи поклонився разом із ними
Перед вертепом?

Подай мені вістку,
Ластівко з України!

ВОЛЯ

Нехай це будуть трудні роди
З корчами й тінню смерти,
Щоб зрозуміти скарб безцінний
Цього дива.

Приймімо, як Небесне Тіло,
В чисті долоні,
Щоб причащатися в любові,
Правді й покорі.

ЗАПИТАННЯ

Мене запитують:
Чи ти, хто киває пальцем
На всі недоліки
Й тицькає в наші рани,
Мерзнеш на барикадах,
Чи в теплому закутку
Занотовуєш різні подробиці,
Які не годяться,
Щоб опісля збирати оплески
За твір глибокого патріотизму?

Замість їдкої критики,
Подай добру раду
Як рідна сестра,
Не як Сивілла з престолу.

ГЕРОЙ

Ти – не трясулька при стежці.
Умієш дивитись у смерті
Розширені жахом зіниці.

Не важний тобі
Шишак із хохолом на ньому,
Щоб пишатися в дзеркалі.

Ти – не удалець вигод:
Уважно розплющуєш вічі,
Щоб узорити дійсність.

Ти не ханжа, і залишиш незмінним
Свій портрет у галерії.

ТАНЕЦЬ

Ми вміємо окремо й разом
Танцювати на променях ночі,
Окремо й разом грати на струнах
Усесвітньої арфи,
Окремо і вкупі,
Обмотані золотими нитками,
Світитися на небеснім біздерку,
Чи на ялинці Майдану.

Нас проклинають і заздують нам
Такого святого танцю.

ХАБАЛ

Твій хабал, Україно,
На любить тебе, о ні!
Він хоче тебе здобути
Як наложницю, не як дружину,
Не вір скоробресі-підлизі!
Його слово не щире,
Ти швидко помітиш
Його їлкий смак,
Його цукристу природу халаштуна.

Він ховається під золотим ореолом,
Що тільки шумиха!

ГОЛОСІННЯ

Якщо ти не висох до дна, Черемоше,
Не виплакав усіх своїх сліз,
То лий їх сьогодні,
Бо Дніпро тільки стогне
Зраненим буйволом
У стіп Михайлівського й Святої Софії.

Твій цвіт, Україно, топчуть харцизи,
Рятуючи чорні здобутки
Геть від народного зору
В комори чужини.
Яка ти обідрана, обшарпана з княжого віна
Захланними кіглями, гострими кливаками!

Підійми своє горде чоло, Україно!
Твої рани криваві сто народів узнало.
Ти безсмертна в історії людства,
І святиться ім'я твоє в зачудованім світі.

ЧЕРВОНІ МАКИ

Чи на Майдані пластовець,
Чи перламутр, чи іній?
Там вирости за ніч
Червоні маки.

Як довго, моя Україно,
Носитимеш чорну хустку?
Як довго підметків відьом
Поїтимеш кров'ю?

Коли все наврочене горе
Пропаде в безвість,
І над тобою розквітне
Рай-дерево?

ЗЕРНИНИ МАКУ

Ти прилітаєш, мов сон
У тумані бузку,
А часом, наче кошмар
З маками на снігу.

Як довго, моя Україно,
Будеш не нашою,
Гарна наложнице
Свого гнобителя?

Як довго твої діти будуть
Підметцями чужих земель,
Розсіяні зернами маку
По всій планеті?

СКОРБОТА

Як довго важка скорбота
Лежатиме нам на душі,
Як довго салисті кабани
Будуть вилежуватися під перинами,
Коли наші хлопці в бурках
Мерзнутимуть у шатрах з брезенту?

Коли перехилиться важіль
У бік справедливости,
І грохит Господній
Розмете руб'я лайдаче,
А серен, оббризканий кров'ю,
Перетвориться в цвіт морелі
Під сонцем юної весни?

ТЕМІНЬ

Стихар зими
Кров'ю заплямований.
До неба зводять гилля каштани.

Це не первина,
Що колорисом суне на людей
Навзаводи ослужна скорохватам
Покірна рать.

Як довго на подіб'я розстриг
Топтатимеш свою душу, народе?

ДОВГИЙ ДЕНЬ

Не залишай нас самих у печерах
Песиголовців-людожерів,
Де дика орда святкує
Кривавий шабаш.

Який довгий цей день,
Мов ніч безока,
Де всі стежки
Кінчаються баговинням.

Веди нас переніжками
З цього склепу,
Де жде на нас Твоя кінва
Голубокрила.

ДО ПОКРОВИ

Як важко зрозуміти
Помисли Твого Сина,
Коли перебрех
Маскується жертвою,
Й облесливо оцяцьковує
Союз із нечистою силою,
Сам очортілий з пізми й переситу.

Коли потішиш
Свій народ у плерезі?

КАМЕНОПИС

Ми перебули обморок.
Охриди й пергачі не в силі
Надалі пизитись у пишноті.

І дії тих, що залишили
Юнацькі ігри для Майдану
Та насміхалися в лице самого чорта,
В літописі народу збережуться.

Якщо нам скінчиться пергамен,
Ми маємо достатньо скель
На каменопис.

ШЕРЕШЕНЬ

Ріка здригнулась: це вже розталь,
Почався шерешень!
На сонці сяє чересло –
Весняна ціха.

Нам надоїло вже буття холонів!
Хóди, харцизи, геть шальвіри,
Хапуги, чужоїди, скоробрехи,
Сановники-плутяги, харамани!

Наш окіп – переднівок ратаїв,
І досвіту проснеться переліг;
Хай сиплеться зерно в голодні скиби
І забує колосистий лан!

ОНАГР

Онагр скомизився.
Йому й не марилося віддавати
Свого нажив'я з не своєї клуні.
А потім риссю довелось
Сідати на летючий корабель
І залишати золоту одару.

Минув його ідольський час,
Але він пізливо підстроює
Самого чорта й підчортків,
Щоб відплатити нам за втрачені здобутки.

РОЗГРА

Пекельна сила
Встромила свій рожен на нас
У грань, щоб добре розпалився!

Перед тобою знов
Жорстока розгра, Україно!
Щоб вийти з черні, з цієї сон-мари,
Ти мусиш замінити
Свій вірний плуг і любу книжку
На ярість гострого меча!

ТАВРО

Ми мусимо вижати наше жито
До останньої стеблини,
Рятувати його від ховрахів
Для наших діток.

Рятуймо нашу садовину
Від черви, а городовину
Від гусільниць-ненажер.

Скупаймо нашу ріллю
Від хавдіїв-чужопасів,
Що осточортіли тавруючи
Кожен плід двоголовим орлом.

РАХКАВКА

Над озером рахкавка
Світу голосить
Про розвір, шквирю,тяж і суют.
Але ніхто не йме віри,
Бо як вірити якійсь собі рахкавці?

Блаженніше слухати,
Що глушець заповідає
Про мир і пісню любови,
Хоч глушець, може, глухий
На сучасну музику світу.

КОРОВАЙ

Прилинь до мене, радосте!
Я жду на тебе
Мов на Причастя!

Полинь і жовч
Довго поїли нас,
І ми жували землю замість хліба.

Візьмемо вкупі коровай
Й розділимо по рівних частях.
Хай кожен стане князем
У власній хаті!

ЯБЕДА

Ти знову, як з первовіку, у вогні.
Голодний ворон над кістьми
Твоєму цвіту не дозволяє
Дозріти плодом.

Кожен сутій лишає свою ступку
На твоїй землі. Кожен тума
З підлоговим ярмисом
Бере тебе на ретязь, як тягло.

Ця ябеда не тільки ворогам,
Але й тобі, тобі!
Що не ухїтна перевірювати
Власних думок,
Що чує тільки відгомін
Здавна затвердлїх поглядів і слів.

ЯК РОЗПИСЬ БОГА...

Як мріється, що з тебе, найрідніша,
Упав ярлик
Невільниці в колі народів,
Щоб ти жила
Без уйм, обав, сум'ять і скорб,
Де кожен чужопас-форналь
Бажає бути твоїм фендом,
Угурно запрягати тебе в шлеї
Чи таврувати як обоїну.

Щоб з тебе зник
Перепих, огріх, порох, копоть
Грішниці,
Щоб ти була
Як розпись Бога на землі.

Так мариться.

ТЕАТР

Не об'являймо вголос
Гордості за славу
Вітчизни й героїв!

Подумки
За них молімось,
Й усіма силами
Безголосо трудімося.

Ми любимо сценарій,
Костюм і шмінку.
Краще булоб змінити
Перебіг дії й піднести
Престиж самої п'єси.

ВІДПЛАТА

Ти дорого платиш, Україно,
За лихе господарство роздайбіди
Лихарам-синекурам,
За хабар, за сокровище
Твоїх телеватих магнатів,
Що наживаються від худопалок,
Харпаків-шентелявців.

Це все обіднює тебе,
Шульгу серед народів,
Які в тобі ввижають
Країну перебендь, плутяг, урвиголов,
Готових на геройську смерть,
Але не здатних на розумне,
Цвітуче існування нації.

LIBERA NOS, DOMINE!

Як кожен півголовок-цимбал,
Тупиця, шуя, штирк
Передарем бажає стати –
Спаси нас, Господи!

Як кожен чмут, хавдїй, тріскач,
Хвалько, сновига, чужопас
Унаду має за удалість –
Спаси нас, Господи!

Як кожен скепса, чи плохут,
Плаксїй, мамїй та боягуз
Нам вимальовує майбутнє –
Спаси нас, Господи!

LUDUS MUNDI

Тривожить душу скорна гра
В обвинників і жертв,
Пізливі підсідки та перемани,
Спонука в припуст талувати
Піджалих, кволих і тімах,
Тарялися в перепиху,
Втішались ударемненням
Чиїхось там надій...

Що успособлює шальвірів
Радіти надбаним добром
Удів, сиріт,
Щоб без східушних молитов
Робити стратище народу?

Молюсь: тільки первотвір, тільки вічність.

ЧАЙКА

Для Ольги Смольницької

Кому потрібне
Ячіння чайки за небосхилом?
Кого купують
Глибокі ріки, далекі болі?

Усе за слободою
Не убажає й не болить
Тих з булавою;
Столичний обшир –
По кордон людського ока.

Душа не визнає кордонів:
Спрагла любови
Чайкою об дорогу б'ється.

ГОРЕ

Горе з тобою, рідна земле!
Маєш героїв, а не маєш
Мислителів-мудреців.
Кожна скороздра хоче стати
Презитентом, кожен тулук
Сувма хапається за діло
Досвідчених мужів,
І кожен уважає себе справцем
У спільних справах.

Коли навчишся
Хоч дрібки самкритики,
Хоч наперстка смиренности?

ІВИЛГА

Тут івилга розрослася
По всіх гілках дерева
І п'є його зелену кров.
Де огородник?

Він у шинку
Парухою заливається
Й суротицею вигукує
Що його виберуть
Президентом.

НАГОЛОС

Нам не розквітнуть півонії
Як довго в нас гостюватиме
Жабомишодраківка.
І не прилине нізвідкіля
Благонадійна брижа,
Доки м'яка копалина
Не перетвориться в діамант,
А з незрілости стане дійшлість.

Ми мусимо починати з початку,
Не з закінчення ,
Й учитись, щó в життю
Гідне оксії.

СВЯТІСТЬ

Якби ти, Україно, як Москва,
Топтала цвіт чужих народів,
І якби цвигала в лице
Самого Бога та плювала
В чужу молитву, чужу душу,
Якби захланною рукою
Сягала по чуже добро,
Глуха на лемент і сліпа на сльози,
Я прокляла б тебе, і себе з тобою,
Як нероздільну часть.

Святися, Україно, в страсній долі,
Як образ Бога на землі,
Бо не за страсті, а за святість
На тебе Воскресіння жде.

ПОРАДА

Залишімо кадило, де годиться: у церкві,
Бо праця – повинність, а талант – не заслуга.

Велика людина достойна скромности,
Не ображаймо її величаннями!

Хай зникнуть між нами роздори й чвари,
Щоб мудрому роздуму місце лишити.

Хай шалави й смовдири в люди виростуть,
І не розводяться вколо морухами.

Також і без ювілеїв діймо щось путнє,
Хай дякує історія, а не сучасність!

СТРАШНИЙ СУД

Коли нас розбудиш
З глибокого сну,
Ми узріємо істину
І зрозуміємо все,
Що так важко тепер розуміти:
Всі причини й наслідки,
Всі мотиви мовчання і слів,
Усі душі сорочками навиворіт,
З оголеними думками й ділами.

Ти заплатиш кожному з нас
По справедливості,
Як добрий Батько, але суворий Суддя.

СІРА ГОРЛИЦЯ

Чи прилетить колись
До колюмбарія в Ріо-де-Жанейро
Сірою горлицею вість
Про те, що діється на Майдані:
Які пісні там несуться,
Які прапори в вітрі лопочуть,
Про що голосять дзвони
Михайлівського, Софійського,
Та здалека рідного Юра?

Не забудь принести мені вість,
Сіра горлице!
Я почую її крізь бронзову урну
Й мури собору.

УКРАЇНІ

Навзаводи ангел і чорт,
Чманіючи від твоїх принад,
За твої душу й плоть
Простягають жадібні руки.
А ти стоїш обідніла, обдерта
В усій своїй красі,
З розп'ятою душею
Й роздертим серцем.

Перед тобою
Хрестом паду на землю.
Молюсь за тебе.
Молюсь тобі.

ЗМІСТ

КОРОНА	1
САД	2
ДЖЕРЕЛО	3
ВАВИЛОНСЬКА ВЕЖА	4
ХРЕСТОНОСНИЙ ПОХІД	5
ХІЛІЯДА	6
КОРОЛЬ	7
КРИЛАТІ КОНІ	8
БЛАГАННЯ	9
МОРА	10
ГАМАМ	11
СЯЙВО	12
ГРИБИ	13
СВЯТОШНИКИ	14
БАРИКАДИ	15
МАЙДАН	16
ПОМІЧ	17
РІЗДВО НА МАЙДАНІ	18
КОЛЯДА	19
СВЯТ-ВЕЧІР	20
ВОЛЯ	21
ЗАПИТАННЯ	22
ГЕРОЙ	23
ТАНЕЦЬ	24
ХАБАЛ	25
ГОЛОСІННЯ	26
ЧЕРВОНІ МАКИ	27
ЗЕРНИНИ МАКУ	28
СКОРБОТА	29
ТЕМІНЬ	30
ДОВГИЙ ДЕНЬ	31
ДО ПОКРОВИ	32
КАМЕНОПИС	33
ШЕРЕШЕНЬ	34
ОНАГР	35
РОЗГРА	36
ТАВРО	37
РАХКАВКА	38
КОРОВАЙ	39
ЯБЕДА	40

ЯК РОЗПИСЬ БОГА...	41
ТЕАТР	42
ВІДПЛАТА	43
LIBERA NOS, DOMINE!	44
LUDUS MUNDI	45
ЧАЙКА	46
ГОРЕ	47
ІВИЛГА	48
НАГОЛОС	49
СВЯТІСТЬ	50
ПОРАДА	51
СТРАШНИЙ СУД	52
СІРА ГОРЛИЦЯ	53
УКРАЇНІ	54